

REDACTIA

Arad, Str. Aulich (Adam)

ANUL MENTUL

Pentru Austro-Ungaria
de un an fl. 10; pe 1/2
an fl. 6; pe 1/4 de an
fl. 2.50 pe 1 lună fl.

Nr. de Duminică pe
an fl. 2.—

Întru România și străinătate
pe an 40 franci.

Manuscrise nu se înapoiază.

ADMINISTRAȚIA

Arad, Str. Aulich (Adam)

INSERȚIUNEA

de 1/2 linie: prima 5
7 cr.; a doua 6 cr.;
a treia 4 cr. și timbru
de 30 cr. de fiecare
catrune.

Atât abonamentele cât și
inserțiunile sînt a se plăti
înainte în Arad.

Scrisori nebrancate nu
primem.

TRIBUNA POPORULUI

Svircoliri neputincioase.

Stau foarte prost acțiunile „auto-
rester” din Sibiu, atât de prost, încât
directorul ei Dr. Elie Daianu s'a văzut
 nevoit a se adresa la directorul ziaru-
lui „Drapelul” din București, pentru
 a apăra „autoritatea” pierdută într-o
 scrisoare lungă, publicată în două nu-
 mere, în care ne acuză, pe noi Ara-
 dani: 1) că ne-am deslipit de vechea
 organizare a partidului național, — 2)
 că zădărniciim marile lucrări întreprinse
 de dlor întru salvarea naționale și 3) că
 ne-am dat cu Ungurii, făcând (?) înfrățirea.

Amestecă apoi în discuție pe dl
 Sturza și face prognosticul, că ne
 vom desface de partidul național.

Acesta e fondul.

Motivul pentru care Dedu s'a
 dat la patru coloane prosă este însă
 altul: supărarea mare ce i-a cuprins
 pe toți din ceata coroiانو-daianistă,
 pentru că basaiți pe informațiuni abso-
 lut sigure, am dat relațiuni despre cel
 mai recent conventicol al providen-
 țialilor bărbați din giurul „autoritatei”.

Nu relevăm contradicția din ar-
 ticol. Ne-am obișnuit de mult să nu
 mai pretindem logică dela directorul
 (?) „autoritatei”. Întrebăm numai:
 cari sunt „membri ai comitetului
 național, — cei rămași în patrie și
 credincioși stindardului național”, —
 cari, ca de comun, la 1 Oct. s'au întrunit
 singuri între sine (frasa este a „direc-
 torului”) pentru a decide în chestia
 pasivității? Numele celor întruniți la
 1 lunie nu-l mai cerem, căci încă
 atunci știam, că nici chiar Dedu nu
 va îndrăzni să publice numele a patru
 fruntași, pretinzând că patru oameni
 sunt „foarte mulți, din toate părțile
 locuite de Român”...

Mai întrebăm apoi: dacă însuși
 „directorul” autoritatei recunoaște că
 numai „singura conferința națională
 are dreptul să se pronunțe asupra unor
 chestiuni cu pasivitatea ori activitatea”,
 cum de cine (din 25) fruntași, câți
 au mai rămas în giurul d-lui Rațiu, își
 dau îndrăzneala să decidă ei singuri
 într-o chestie, în care normă numai ho-
 nărarea conferinței naționale ne poate
 fi? Ori poate că dreptul acesta și-
 l-au câștigat chemând la sfat și trei
 doctori tineri?

Mai interesant este chipul cum
 „directorul” scuza ținerea conventicu-
 lului. Zice că mai ales alegerea de
 episcop al Aradului și „pășirea pe
 față a disidenței dela Arad” a deter-
 minat (textual) „ca pușinii bărbați
 cari poartă azi nu numai greul situa-
 țunii, ce ni-s'a creat, ci și toată
 responsabilitatea de conducători aleși
 al poporului, să se pună în legătură
 mai strînse cu diferiți alți bărbați,
 cari prin poziția lor, prin trecutul lor,
 prin caracterul și ținuta lor sunt de-
 signați de șefi firești ai diferitelor ți-
 nuturi”...

Va să zică, recunoaște și „direc-
 torul” autoritatei, că sunt pușini cei
 cari mai spriginesc pe expresidentul.

Recunoaște că aceștia poartă re-
 sponsabilitatea pentru situațiune.

Ei, atunci de ce atâta supărare
 când constatăm și noi, că dintre
 membrii comitetului ales de popor în
 conferința de la 1892 numai a cincia
 parte mai stau în giurul expresiden-
 tului? De ce atâta supărare, când îi
 luăm la răspundere pe acești fru-
 tași pentru situația pe care au cre-
 at-o?

Și încă o întrebare: care este po-
 siția în partid și trecutul celor trei tineri
 chemați la consult și cari sunt ținuturile
 unde sunt designați „de șefi
 firești”?

Mărturisim însă, că numai pentru
 a spulbera insinuările și calomniile
 ce aruncă asupra noastră ori pentru
 a obține răspunsuri la întrebările
 puse, nu ne-am fi apucat să analizăm
 prosa lui Dedu. Ideile (?) politice (?)
 și peste tot, ceea ce scrie și vorbește
 „directorul” autoritatei, am decis de
 mult, că numai în vre-un „telefon
 secret” să fie tratate.

Cum însă articolul a apărut în-
 tr-o foaie de dincolo, ear aici, la noi,
 un bărbat ca dl Mocsonyi se solidarizează
 cu zăpăceala pe care vor s'o
 susțină cei dela Sibiu, am decis să
 citim până în capăt prosa și să mai
 relevăm, că după ce ne acuză că in-
 trigile noastre se întind până la Bru-
 cella, în redacția marelui ziar „L'In-
 dépendance belge” (asta-i doare mai
 ales!), declară: „dl Rațiu — cu toate
 acestea — a stat și stă neclintit (toc-
 mai asta-i reul: nu mișcă de loc!) la
 postul său (pe care și-l teme reul!),
 preparând momentul, când într-o
 conferința națională va pute depune
 în mâinile reprezentanților națiunii, cari
 l'au ales, stindardul ce a primit”.

Slavă Domnului, în sfârșit, după
 o așteptare de patru ani, știm ce face
 dl Rațiu: prepară momentul să de-
 misioneze (în limba poetică a lui Dedu:
 să depună stindardul!). Mai știm de
 altfel încă ceva: deocamdată momen-
 tul nu e oportun, are să sosească
 însă, îndată ce guvernul maghiar va
 binevoi să permită conferința na-
 țională. Dacă ordonanțele nu se vor
 abroga însă, suntem amenințați ca dl
 Rațiu să țină stindardul mereu în
 strada Poplăcii și să nu poată demi-
 siona, cu toate că prepară acest mo-
 ment.

În princip suntem de altfel în-
 țeleși chiar cu „directorul”: și noi
 și cei din giurul „autoritatei” suntem
 de părere, că dl Rațiu trebuie să de-
 misioneze, să se retragă la bine me-
 ritata pensie. Numai momentul ne în-
 curcă. Noi am fost adică de părere,
 că trebuia să se retragă îndată după
 ce majoritatea comitetului național îl
 declarase nevrednic de încrederea sa,
 ear „directorul”, desigur în numele
 dlui Rațiu, scrie că acest moment nu
 poate fi mai curînd de întrunirea
 conferinței naționale.

Și cum conferința nu va mai fi
 permisă, trebuie să ne resignăm ca
 să-l lăsăm pe venerabilul dn Rațiu
 a trece la cele eterne cu steagul în
 mână, cum ar zice „directorul”.

Și totuși, terminându-și prosa,
 Dedu ne „înferiază cu ultima ener-
 gie”, pentru că „în acest moment grav
 (în care se prepară momentul!) al
 istoriei noastre” ne facem „unelte
 ambițiunii, unor poște de mărire rău
 înțeleasă”...

Noi, cari nu cerem nimic pentru
 noi, ci să se lămurească situația pe
 cale firească și cât mai iute, noi sun-
 tem acuzăți că ne conducem de „poște de
 mărire rău înțeleasă”, ear cel, care —
 cum scria „Dreptatea” d-lui Mocsonyi
 — stă ca o buturugă în calea carului
 național înglodat și numai mort vrea
 să renunțe la o mărire pe care el
 însuși a nimicit-o, după părerea lui
 Dedu este punctul în giurul căruia să
 se cristalizeze caracterul politic și
 toată organizarea partidului național
 român... Ear cine nu crede și nu
 mărturisește aceasta, terfelește dem-
 nitatea națională.

Dar atunci întreaga națiune ro-
 mână s'ar face vinovată de acest pe-
 cat. Pentru că unde se mai găsește
 oare om politic serios, care să creadă
 că sub presidenția d-lui Rațiu parti-
 dul nostru național mai poate ajunge
 ceea ce a fost între anii 1892—1895?..
 Aceasta n'o cred nici cei cari—găz-
 duiesc prosa lui Dedu.

Sarpele de mare. În ședința de Joi
 a comisiunii financiare a venit vorba și
 despre statificarea administrației. Széll, în
 calitate sa de ministrul de interne, a de-
 clarat (reproducem după „Magyarország”
 dela 27 e), că: țara nu este încă matură
 pentru această reformă. Interesul țării pre-
 tinde introducerea numai unei astfel de re-
 forme, care corespunde cererilor unei
 administrațiuni corecte (helyes) și nu scur-
 tează drepturile vechi. Nu este ertat a grăbi
 lucrul, ci cu îngrijire trebuie pregătit. Mi-
 nistrul dorește să supună, la timpul său
 proiectul de reformă administrativă criticei
 publicității, și numai apoi va pași cu ea în-
 tinea legislațiunii.

Foaia, după care cităm, adăogă din
 partea sa:

„Cu această declarație, ministrul-pre-
 sident — mulțumită lui Dzeu — a delătu-
 rat cu desăvîrșire acele proiecte de legi
 despre reforma administrativă, pe care le-a
 fost și pregătit Perczel Dezső și care de re-
 pețițe ori n'așteptau decât să fie depuse în
 Dietă.

„După informațiunea noastră, din tot
 complexul numai proiectul despre statifica-
 rea poliției va ajunge să fie depus mai cu
 vreme, dar și acesta numai după o revi-
 suire și prelucrare temeinică”.

„Budap. Hirlap” dela 27, vorbind la
 locul prim despre declarațiunile ministrului
 în legătură cu cele ce s'au întreprins până
 acuma în chestiunea reformei administra-
 tive, spune într'altăle cu humor bine apli-
 cat: „Astfel atunci în vr'un deceniu din
 secolul viitor, menținându-se neștirbit prin-
 cipul de statificare și de numire, vr'un mi-
 stru va organiza administrația Ungariei în
 tovarășie cu o viitoare legislațiune”.

Potrivită caracterizare a „șerpului de
 mare”.

Sunt atât de zăpăciți de „ideia” ma-
 ghiarisatorii din toate taberele, încât abso-

lut n'au ideie ce ar fi și cum ar fi mai bine
 pentru „ideia”: statificarea ori nestatifi-
 carea?

Dreptatea lui Széll. Reuniunea femeilor
 slovace „Jivena” (numele zeiței cerealelor
 la Slovacii păgâri) a înaintat către ministrul
 de culte și instrucțiune publică petițiune,
 în care cere permisiunea de a înființa o
 școală pentru creșterea fetelor în ale gos-
 podăriei casnice.

Zilele acestea, după 7 luni de aștep-
 tare, presidenta Reuniunii a căpătat dela
 inspectorul școlar din T. Sv. Martin o scurtă
 înștiințare de 6 rinduri, prin care i-se
 anunță, că ministrul a refuzat rugarea fe-
 meilor slovace, fără vr'o motivare, sau ex-
 plicare, ci simplu numai cu vorbele: „nu
 se poate lua în seamă” (figyelembe vehető-
 nek nem találta).

Presidenta Reuniunii, împărțind mem-
 brelor acest decis ministerial cu comentari
 scris în cuvinte înduioșătoare, și scoțînd la
 iveală, că nu le este permis femeilor Slo-
 vace „nici a-și îndeplini cea mai elementară,
 primitivă datorință de femeie”, s'întreacă
 următoarele cuvinte: „Dar pentru asta nouă
 nici decât nu ne este ertat să slăbim în
 ritva noastră; nici să perdem alipirea față
 cu Jivena. Ceea ce astăzi nu ne este per-
 mis, ne va fi dat altădată, cănl va sosi
 timpul prielnic. D-zeu totuși nu va uita de
 noi, în aceasta credem în mod nesgudui-
 bil.”

Adevărat popor-martir și Slovacii ace-
 știa. Dar dacă au femei cu atâta credință
 în suflet, ei totuși vor fi mântuiți.

„Ceterum censeo” al lui Lueger. Într'o adu-
 nare a creștinii-socialilor, ce s'a ținut zilele tre-
 oute în Viena, Lueger, vorbind despre situația po-
 litică sub noul guvern austriac, a zis într'altăle, că
 (reproducem după depeșa lui „P. Lloyd” dela 24):

„Desființarea ordonanțelor despre limba ce-
 hică este a se atribui numai și numai influinței
 judeo-maghiare. Mai înainte au vrut (cercurile ho-
 tăritoare) a încerca reînvierea pactului economic
 cu ajutorul ordonanțelor cu preicină, acum se face
 o încercare inversă. El nu cunoaște de cât un sin-
 gur punct de vedere, anume: Jos cu influința
 judeo-maghiară! Dl Széll să rămână în Ungaria;
 acolo poate să se alieze și cu Kossuth. Asta ne
 este indiferent; dar aici în Austria, trebuie să ne
 îngrijim, ca influința judeo-maghiară să-și iee
 sfârșitul.”

Patrioticele noastre zic, că nu-l iau în se-
 rios pe Lueger; ear cea loccă Kossuthistă din
 Arad, consacrandu-i primul de două coloane, îl nu-
 mește „cane turbat, care ar trebui legat cu lan-
 turl grele”.

Széll

despre

reforma legii electorale.

În ședința de Joi, despre care po-
 menim și la alt loc, a comisiunii financiare
 a Dietei, independentul Justh Gyula a în-
 trebătat pe Széll, ca ministrul de interne:
 este oare inclinat (!) a depune cât de curînd
 în Dietă proiectul de lege basat pe votul
 universal și privitor la procedare electorală
 cu votare secretă și după comune, precum
 și despre împărțirea dreaptă a cercurilor
 electorale?

Széll a răspuns, că n'are de
 gând a aduce un astfel de proiect de
 lege, precum cere Justh. Nu ține a
 fi în interesul țării introducerea
 votului universal; ar păcătuia im-

potriva interesului statului ungar (maghiar?), dacă ar face-o.

In cât privește votarea la alegeri dietale de îndeplinit în fiecare comună, se poate că legislațiunea se va ocupa cu chestiunea.

In cât se atinge de împărțirea cercurilor electorale, ministrul zice, că și astăzi încă sustau în parte acele motive și impregiurări, de care a fost călăuzită legislațiunea din 1848 (??). Chestiunea nu este numai gingașă și anevoioasă, dar' se leagă de ea multe prejudeți exagerate. Cu timpul, zice, se va pute vorbi și despre aceasta.

Punctul de vedere al seu este, că da, este de lipsă a ne îngriji de corecturi, dar' astăzi nu este aplicat a proceda în mod radical, precum o voește *Justh* și a răsturna lucrurile. Că în fapt urmează în această direcție, îi ajunge (ministrului) a se provoca atât la judecătura Curiei în afaceri electorale, precum și la dispozițiunile sale de pe urmă, cărora este a se mulțumi, că numărul alegătorilor s'a sporit în mod considerabil. In această privință ministrul stă pe punctul de vedere al legilor din 1848 și al celor ce s'au creat de atunci, ear' pe viitor încă va urma în adevăratul spirit al lor. O dovedesc aceasta și ordonanțele pe cari le-a scos privitor la conscrierea alegătorilor, ear' în cât privește chestiunea statoririi minimului de dare, acum numai de curând a trimis comitatelor o circulară îndrumare.

Adecă vorba Neamțului: „*Wasch mir den Pelz und mach ihn nicht nass*“: spală-mi cojocul, dar' să nu mi-l uzi. Dar' expunerile ministrului totuși au fost primite cu „vif aprobări“.

URMAȘUL LUI ȘAGUNA.

Notița noastră de câte-va rânduri despre visita metropolitului Ioan Mețianu la Capolnaș, se vede că a turburat liniștea înaltpreasfințitului Sale, care pe o coloană întreagă din organul metropoliei încearcă să ne convingă cu argumente copilărești despre importanța visitei sale.

Actualul arhiepiscop și metropolit își dă aierul de a „lucra la susținerea bunelor relațiuni cu familia Mocsonyi inițiate de marele Șaguna, care a cercetat de mai multe ori pe fericitul Andrei Mocsonyi în castelul seu de la Foen, alegându-l în-

preună muncitor la restaurarea vechii metropolii și la toate actele mari și însemnate din viața noastră bisericească, și numai cu ajutorul acestor factori a realizat mărețele lucruri, care i-au asigurat la posteritate titlul de reînnoietor al metropolii și regenerat al bisericii noastre pentru toate timpurile“.

Astfel glăsuiește Ioan Mețianu despre antecesorul seu în scaunul metropolitan, marele Andrei Șaguna.

Va să zică pe Șaguna l'a făcut mare, nu talentul, capacitatea și cultura sa superiară, ci familia Mocsonyi! Se putea aduce o mai mare insultă memoriei marelui ierarh, ca cea cuprinsă în vorbele de mai sus ale protopopului odinioară din Zernești?

Se nice însă că dela *sublim* până la *ridicol* nu e decât un pas. Și este culmea ridicolului a vedea pe un Mețianu sforțându-se ca să întunece gloria marelui Andrei.

Noi înțelegem visita de „curtoasie“ la domniș Mocsonyi, și nu-i facem imputări, căci fără dănași „Eminența“ Sa ar fi rămas pentru toate timpurile o „ilustrată“ necunoscută. Să nu uite însă I. Pr. S. Sa că e metropolit, și metropolia noastră are astăzi centrul său, unde se adună toți bărbaii de valoare, la consistorul metropolitan și la congresul bisericesc. Aci și de aci are privilegiul cel mai potrivit de a cultiva bunele relațiuni nu numai cu membrii familiei Mocsonyi, ci și cu alți bărbai distinși în viața noastră națională bisericească. Un astfel de centru nu-l avea biserica noastră pe timpul când Șaguna era nevoit a umbla pe la Foen, după cum se afirmă. Și dacă a umblat chiar pe la Foen, Șaguna a mai umblat și la Viena, și la Olmütz, și la Praga, pretutindenea lucrând pentru revindicarea drepturilor poporului român, nu de a haimana făcând acte de curtoasie, ca actualul metropolit la Capolnaș, care nici nu știe a se mișca în altă direcție.

Este totuși caracteristică visita aceasta de „curtoasie“ a metropolitului Mețianu, mai ales acum, după ce „Telegraful Român“ organul metropoliei s'a făcut ecoul vederilor politice ale dlui Al. Mocsonyi exprimate în scrisoarea adresată către dl Dr. Rațiu, apostrofând cu asprime pe cei ce au nesocotit păreri lor (ale Mocsonyi-lor), în-deosebi îi apostrofează pe aradanul cari, nesocotind păreri dlor Mocsonyi-Babeș, au ales episcop pe arhimandritul Iosif Goldiș, nu pe favoritul lor Aug. Hamsea.

De aceea crede „Eminența“ Sa că „Cei ce au nesocotit păreri lor (ale dlor Mocsonyi)“ nu mult însemnează în viața publică, și viitorul cel mai de aproape, — durere — (exclamă „Eminența“ Sa) va confirma cu prisosință și belșug

ceea ce noi de atâtea ori am susținut și susținem și azi — ori le place confrăților de la Arad ori nu!“

Metropolitul Mețianu adecă își permite a brusca un întreg sinod eparchial prin coloanele organului seu pentru alegerea de episcop la Arad, fiind că n'a primit păreri-le dlor Mocsonyi, și alegerea n'a reeșit după socoteala „Eminenței“ Sale.

Vom reveni.

Pecătoșenia.

Todor Morar, nefericitul Micălăcan, asupra cărui morți tragice planează încă un mister nepătruns, a fost înmormântat ieri, Vineri, însoțit fiind carul mortuar de către un detașament de camarazi ai lui și de muzica militară (ce mai până — în dreptul casei orașului, de unde s'au reîntors, conform poruncii, acasă la casarmă...)

Foia oarecossuthistă din Arad, din primul moment al casului tragic a avut îndrăzneala și nerușinarea a afirma, că Morar ar fi strigat pe ungurește: „*Jelen!*“ pe când el într'adevăr a exclamat din depărtare:

„*Porunciți, ale căpitan!*“

Fișica kossuthistă a exploatat întâmplarea tragică din punctul de vedere și cu scop pur șovinist în modul cel mai scârboș, prezentându-l pe Morar ca „martir al maghiarismului, al dreptului de stat maghiar și al limbii maghiare“. Tot pe această icoardă o ia fișica *Eötvös-Pichlerilor* arđani și în articolul despre înmormântarea lui Morar, folosind frase ca: „In Ungaria nu poți trăi cu limba maghiară, pentru ea poți muri numai“.

Ba așa departe a mers șovinismul greșos, încât în telegrama oficială, prin care a anunțat întâmplarea la Budapesta, nu s'a rușinat, nici sfîit a maghiariza numele Românului Micălăcan în „*Molnár János*“, precum se poate vedea în toate ziarele din Budapesta, numărul de Joi.

Ei bine, în ce dicționar să căutăm expresii potrivite pentru a infera, după cum merită acest sacrilegiu?

Nu le găsim; renunțăm. Lăsăm flecăruia în voie să o facă cum știe mai potrivit.

NOUTAȚI

Arad, 28 Octombrie 1899.

Audiențe la Monarhul. Majestatea Sa va da încă audiențe Luni (30 l. c. n.) în

Budapesta. In aceeași zi va pleca apoi la Viena, de unde se reîntoarce în 2 Noemvrie earășî în capitala ungară, unde în 6 Noemvrie va da mai multe audiențe.

Masa studenților din Brașov. „Gazeta Transilvaniei“ află, că dl *George B. Pop*, comerciant în Brașov, răspunzând la apelul de contribuie pentru masa studenților, a declarat, că va susține pe doi școlari dela masa studenților pe întreg anul curent școlar pe cheltuiala sa.

Tot pentru acest scop dl *Petru Ionașiu* drept cunună eternă pe mormântul regretatului său frate Ioan Ionașiu, fost odinioară profesor la gimnaziul din Brașov, a contribuit suma de 10 fl.

Dintre listele trimise de direcțiunea gimnaziului, până acum au respuns: *Lista nr. 231*, colectantă D-na *Elena A. Popovici*, Brașov: contribuiri anuale (plătite pe acest an școlar): Doamna *Elena A. Popovici* fl. 60., Dl *Mihai Popovici* fl. 20., D-l *Petru Popovici* fl. 20., domnișoara *Olga Popovici* fl. 20., D-l *Emanuil A. Safron* fl. 5., Doamna *Eleftera A. Safron* fl. 2., și Frații *S. Mihalovits* fl. 5. Total: 132 fl.

Lista nr. 81: D-l *George Lazar*, avocat în Arad. fl. 5.

Expozițiunile române din Sibiu. Din cât aflăm, expozițiunile române de poame și de vite, arangeate, cum știm, de comitetul central al Reuniunii române agricole din Sibiu, au reușit foarte bine. — Cea de poame, deschisă în 10/22 l. c., cu ziua de mâne numără ultima zi. Ea a avut o reușită splendidă, având o sumedenie de expozanți și cercetați fiind de un public foarte numeros. Au vizitat-o și grupuri de școlari de la sate din comunele vecine, în frunte cu învățătorii lor. Astfel, între altele, școala română din Turnișor cu 36 elevi, cea din Reșinari cu 150 școlari, apoi elevi de ai școalelor din Sibiu etc. Această expoziție a stat deschisă zilnic de la orele 10 a. m. până la 6 după amiază, având și un bufet, la care serviau domnișoare din societatea aleasă a Sibiului. — Expoziția de vite s'a ținut ieri, Vineri (27 l. c. n.), care asemenea a avut succes deplin. Sperăm să putem aduce un raport mai amănunțit despre aceste două expozițiuni române, de cari Reuniunea noastră agricolă sibiană numai mândră poate să fie.

Logodnă. Ni-se scrie, că dl *Dimitriu Suciu*, învățător în Secian, s'a fidațat Joi cu amabila domnișoară *Ecatarina Văia* din Lipova. — Să fie în cias bun!

FOIȚA „TRIBUNEI POPORULUI.“

O RĂSBUNARE NOBILĂ.

Nosa și Leonora erau două tinere fete. Nosa era avută, Leonora era săracă și orfană; cea dintâi avea spirit și aroganță, cu ealaltă inteligență și bunătate; Nosa trăia în desmierdări și primise o creștere fără control, cea de a doua încercase infortunul mai pre sus de etatea ei, dar' fusese crescută în sentimentul onoarei și al carității; una domnia prin extravagante, cealaltă prin modestie. Nosa trăia în lux și în lingușiri, — Leonora era cunoscută atunci de amicii ce frecventau casa unor rudeni ale sale la care ședea.

Un june vîzî pe Leonora și o comunitate de idei, de aspirațiuni frumoase și utile îi făcîră a simpatiza unul pentru altul, dar' fără a se cunoaște. Într'o seară din carnavalul trecut, Leonora se afla la o petrecere într'o familie unde figura și Câmpeanu, și fiindcă el încă de mult căuta un privilegiu de a-i vorbi, prin mijlocirea unui amic, dobîndî permisiunea de a fi prezentat Leonorei. Se știe că inimile în care se află

sădită acea profumătoare floare numită bunătate, acele inimi nutrite de aceleași sentimente se atrag și se iubesc — așa și acești junci după o oră erau buni prietini. — Ce fericire simte sufletul nostru amărît de prejudețiunile acestui secol, când în solitudine găseșc un suflet amic, care să-l înțeleagă!... Astfel Câmpeanu făcîndu-i cunoștința simți că inima îi debordă de bucurie. Multe și frumoase lucruri vorbiră ei în cursul unei ore întregi, care cu toate acestea, li-se părî că trecuse ca un minut. Când se despărțiră, el îi ceru voe de a o visita în familie.

— „D-le, zise ea, sunt orfană — nu am cunoscut nici odată pe părinții mei, cu toate acestea voi vorbi rudelor mele despre d-ta și crede că vei găsi în mijlocul lor stima și încrederea ce meriți.“

Câteva luni trecîră, în care timp, Câmpeanu veni foarte adese prin familia Leonorei. Gurile rele începîră să scornească fel de fel de lucruri cu care lovia foarte mult în reputațiunea de care se bucura astă familie. El aflînd, comunică totul Leonorei, și-i zise:

— „Resursele mele materiale sunt restrînse! cu toate acestea, dacă crezi că vei găsi în mine un amic demn, bine-voește a-mi acorda mâna d-tale.“

— „D-le, răspuse ea după puțină gîndire, foarte atinsă de astă atențiune, vă mărturisesc, că nobila d-voastre propunere e mai presus de așteptările mele; vă acord solicițiunea ce-mi faceți, — și zicînd acestea îi întinse o mîna pe care el depuse un sărut respectuos.

Nasa, care era o infumurată fără inimă și fără caracter, se căsătorise cu un june care nu era poamă mai bună decât ea. Nasa posa neîncetat ca femeie de greutate, se distingea în totdeauna prin conversațiunile-i șgomotoase și... căuta în fine prin orgoliu să sdrobească pe toate cunoștințele ei de pension care o iubise; așa mai cu seamă asupra Leonorei avea ură neîmpăcată mai ales de când câteva persoane în entuziasmul lor, riscase de a vorbi înaintea ei de calitățile Leonorei; și când se cunoscu în sine cât era de inferioară acesteia, se decise cu ori-ce preț a-i face o umilire — și reuși.

Într'o zi pe când s' aflau la dna V** mai multe persoane adunate, între cari figura și Nasa, ușa se deschise și Leonora intră precedată de mîtușa ei. Dna V** se ridică și o conduse cu toată politețea cuvenită. Leonora, care nu bănuia nimic, adresă Nasei câteva cuvinte, la care aceasta se mărgini a răspunde foarte laconic și cu

aroganța ce o caracteriza. In cele din urmă, adresîndu se către ceialaltă sub cuvînt că le comunică o noutate din cronica scandaloașă, improvisă o istorie, în care accentuă într'un mod cam direct pe biata Leonora, care numai de cât înțelese că se face aluziune la relațiunile ce nu existase între Câmpeanu și ea. Cu toate acestea nu zise nimic; suferi cu multă presentă de spirit disprețului și sarcasmul celorlalți, mai șezură câțva și apoi plecară. Ajungînd acasă, Leonora scrisese totul din fir până în ață lui Câmpeanu și îi conjură în numele amicitiei de a o răsbuna, însă într'un mod onest — arma oamenilor cu bun simț. Câmpeanu primi. Așadar' de a doua zi el, omul cel serios, luă demarșe de liou, căuta a se introduce prin familia Nasei care era de o cochetărie fără margini, începî a-i arunca priviri și care mai de care mai pasionate, a-i șopti cuvinte dulci, cari întorc foarte lesne capul unei femei ușoare, și după o săptămînă Nasa promise o convorbire intimă lui Câmpeanu.

— Ei bine, își zise el, acum tu singură vei proba lumii cum știi să te respici și la rîndul lor cele insultate de tine cu atîta nerușinare, când te vor vedea obiectul disprețului femeilor oneste, numai atunci îți vei cunoaște ridicolul și bassețea

O mică statistică a falsificărilor de vin. Decând s'a descoperit anul trecut la Inghetărie a firmei Engel cu falsificarea vinurilor, și decând autoritățile au început să fie cu mai multă grijă față de însemnat articolu de consum, lucrul acesta s'a îndreptat mai spre bine. Cu toate acestea, tot se mai vinde încă în țară și acum o enormă cantitate de vinuri falsificate. Există și la noi o lege a vinului, însă până în timpul mai din urmă nu s'a dat. Dovadă despre aceasta tocmai faimoasele falsificări de vin ale firmei numite. Cât de slabă era în această privință, și cât de dezechilibrată ajunseseră înșelătoriile cu falsificarea vinurilor, o dovedesc și următoarele date: În anul 1896 au fost confiscate, dela 305 cantități de vin: 957 mostre, și s'a constatat, că dintre aceștia, 164 au fost falsificate; 44 soiuri de vin; va să zică: 42% din totalul vinurilor au fost falsificate. Ear în această meserie cine să fie alții decât — Jidanul!

„Gurg de Lóna“. Cine e ăsta? O dată în Bud. Hirl. de Marți, 24 c., când s'a discutat căsătoria arhiducei Stefania, cu contele Lónyay Elemér. Numita foaie scrie anume: „Scrutările arborilor genealogici pot să se probeze la vechimea viței Lónyay-estilor și nou pot să rețipărească din archiva faimă din Zemplin hărtia de donațiune a lui Béla I., din 1032, dată lui Gurg de Lóna, adică lui George Lónyay, în persoana lui Lónyay-estil — timează pe strămoșul lui (scutătorii) se pot provoca și la noi, că din aceia a mai fost și domnița noastră Ana Lónyay, nevasta lui Ion Kelemen, principe al Ardealului.“ N'ar fi fără interes a descoperi cel puțin originea etimologică-topografică a lui Gurg de Lóna. Se ascunde oare în acest nume ceva din Luna, cunoscutul sat de lângă Apucești-vă careva, domnilor istoricieni și filologi, de deslegarea acestei enigme.

Cas de moarte. Kornay Károly, notar în Arad, a răposat ieri (27 Oct.) în etate de 76 de ani.

Incoronarea țarului sârbesc Dušan. Din patrie vestesc, că pictorul sârb, din Vršet, Paul Ivanovici, care cam deja, prin tablourile sale luate din istoria și din viața poporului sârbesc s'a câștigat un renume european: prepară un admirabil tablou, care reprezintă încoronarea fostului țar sârbesc Dušan și pe artistul îl va duce la expoziția univer-

sală de la Paris. Marele tablou artistic, în care sunt eternizate în îmbrăcăminte lor pitorească figurile nobilimei sârbe din evul mediu, înainte de-a fi dus la Paris, va fi expus în sala cea mare a universității din Belgrad. — Acest tablou admirabil și preparat în adevărat chip artistic este proprietatea statului sârbesc.

Iarna în Ardeal. Se scrie din Cluj, că în părțile acelea timpul s'a schimbat foarte mult. E un adevărat timp de iarnă, cu o temperatură de 6—10 grade sub zero. Munții sunt acoperiți cu zăpadă. Pe munții Buceciu, Ciuceș și alții ninge într'una. Poporațiunea este foarte îngrijată din pricina sosirii atât de timpuriu a iernei.

Primăreasă jăfuită. Din Lugoj se vestește, că alaltăieri noaptea pe la 12 oare un hoț mascat, sub pretext că aduce o scrisoare „expressă“, a năvălit în odaia primăresei Marsovszky din Lugoj. Intrat în casă, hoțul a îmbrăncit pe biata femeie și, punându-și revolverul în frunte, a pretins să-și dea toți banii din casă. În frica sa grozavă, femeia l-a condus la dulapul său și i-a predat toți banii câți li avea, ear cu asta hoțul s'a făcut nevăzut. Poliția și gendarmeria îl caută în ruptul capului.

Jidanul în lucrarea sa. Se scrie din Töketerbes (Ungaria-de-sus), că înainte de asta cu vr'o șese luni un Jidan galician, anume Atergut și-a deschis acolo o prăvălie, se înțelege, — pe credit. Creditul făcea vr'o 3000 fl., ear Joi (26 l. c), când și-a lăchis-o, prăvălia era goală. Creditorii îl improcesuaseră — pentru înșelătorii, tot un lucru de sine înțeles. Jidănașul însă, într'acestea, își luase cutrafusele și — du-te, băiete, de unde-ai venit! Căci Jidanul n'are nici patrie, nici inimă de om. A fost însă prins de gendarmi, tocmai când voia să treacă granița — cu buzunăricile pline.

Un ucigaș sălbatic. Din Bichș se vestește, că un anume Zsiga Lajos, în urma unei certe în familie ca un nebun a năvălit asupra mamei sale, pe care a străpuns-o de mai multe-ori cu un cuțit, până-ce aceasta a căzut moartă înaintea lui. Cu aceeași armă s'a repezit apoi la fiica sa, căreia, după-ce a străpuns-o în mai multe locuri, i-a despăcat formal capul de cătră corp, ear' în urmă tot cu acel cuțit s'a sinucis însuși. Când soția lui, care fugise dela moarte cu un mic copilăș în brațe, s'a relntors acasă, a aflat numai trei cadavre în același lac de sânge.

bănuiească că ar pute fi spionată, voidnd să fugă se pomenește că dă piept cu o grupă numeroasă de bărbați, între care distingând pe bărbatul seu dete un țipet și legină. El recunoscându-o se făcu roșu de mânie și bombănind niște insulte triviale, furios se repede spre dînea, ridică brațul și... Ceialaltăi opriră și Câmpean îi zise:

— „Liniștește-te, amicul meu, noi vom păstra tăcerea cea mai adâncă asupra acestui fapt, prin care am voit să-ți dau o lecțiune. adevărată să o fac să se cunoască mai bine și să-ți răsun astfel insulta ce a făcut unei femei oneste, pe care o iubesc. Zicând acestea, el și cu amicii lui salutându-l se depărță, lăsând pe soțul înșelat să-și răsbune și el la rëndul lui aplicându-și răsplata meritată; cu toate acestea nu a lăsat-o, fiindcă trebuia să-și întoarcă zestrea ceea-ce nu prea-i venia la socoteală. Dar' de atunci la faptele Năsei închide ochii, lăsând-o astfel în voia capriiului... cât pentru diavol, nu poate fi mai bine despăgubit, da cât imitându-o!..

Oh! ce moravuri!!!..

P. M.

(Va să zică: contrastul de seviriți al celor spuse eri în această chestiune! Ce zăpăceală. R. „Tr. P.“)

O nouă carte folositoare. Sub titlul: „Amicul Poporului, îndreptător în cauze administrative și judecătorești pentru poporul român“, de Titu Vuculescu, pretor, a apărut tocmai acum în tipografia „Tribunei Poporului“ în Arad o carte în adevăr folositoare pentru popor. Ea se extinde pe 148 pagini, în format 8° mare, cu un tipariu frumos și bine îngrijit, broșată elegant și scrisă într'un limbajiu la înțelesul poporului. Materialul, împărțit în numeroase capitluri mici, cuprinde sfaturi și învățături de foarte mare folos pentru toate trebile și trebuințele poporului. Ori-ce daraveri, pe cari poporul le are aproape zilnic atât cu direcțiile administrative, cât și cu judecătoriile din patrie, cărturarii din popor le află în cartea aceasta toate la un loc, bine lămurite și spuse în limbă populară și înțeleasă de toți.

Prețul acestei cărți folositoare și voluminoase este numai 1 coroană (50 cruceri) și se poate comanda atât la autor în M.-Péska, cât și la administrațiunea „Tribunei Poporului“.

Mulțămită.

Din incidentul înmormentării mult iubitului meu soț Ioan Istin, paroch gr. ort. român în Mehala, nefiindu-mi cu puțință a mulțumi tuturor, vin pe calea jurnalistică și-mi exprim profunda mea stimă cătră domnul protopop tractual Dr. Traian Puticiu, care n'a întrelăsat a participa la trista serbare cu un număr de preoți, căror asemenea le aduc mulțumirile mele ferbinți.

Tot aci mulțumesc și acelora, cari din acest incident au grăbit a mă consola și mângăia în persoană, prin depeșe ori prin corespondență.

Ved. Maria Istin, născută, Ionescu.

ULTIME ȘTIRI

Ce sunt fișpanii.

Budapesta, 27 Octomvrie.

În ședința de azi a comisiunii financiare parlamentare a fost discuție interesantă despre fișpanii și peste tot despre instituția fișpanatului.

Justh și Komjathy au accentuat, că fișpanii nu sunt altceva, decât niște agenți politici; prin urmare funcțiunea lor să fie desființată.

Justh a făcut experiență, zice, că până acum treaba de căpetenie și aproape singură, de care se ocupau fișpanii, era cortesia în toate direcțiile; d'aceia n'au exerciat controlă asupra agendelor comitatense, ear' urmarea a fost, că au eșit la suprafață defraudările, sevirișite în mod atât de primitiv, încât ele s'ar fi putut observa la timp, din capul lucrului cu simplă ochire. Și niște asemenea fișpanii nu numai că n'au fost dați afară, ci ei au chiar presidat în comitetele disciplinare, care au judecat asupra respectivilor slujbași.

Respunzând, Széll, că instituția de fișpanii încă stă în legătură cu reforma administrației, pe care nu are de gând să o amâne pe timp îndelungat și nedeterminat, ci întruparea ei o ține de trebuință urgentă: numai atâta vrea să spună, că în cele mai apropiate luni și în decurgearea verii acesteia nu poate depune proiectele de legi respective.

(Va să zică: contrastul de seviriți al celor spuse eri în această chestiune! Ce zăpăceală. R. „Tr. P.“)

Situația în Austria.

Viena, 27 Octomvrie.

Desbaterea asupra declarațiunilor contelui Clary continuă de două zile, fără-ca să se fi produs ceva incident extraordinar. Cel mult se aud întreruperi reciproce ale oratorilor din ambele tabere, prin câte o expresie drastică și pipărată.

Alegerea delegațiunii e pe deplin asigurată. Ea se va întâmpla chiar în ședința de mâine. Inșiși Cehii au propus-o această presidentului camerei, deoarece-ce se pregătise a se năpusti în delegațiuni cu înverșunare asupra contelui Goluchovski, pe care-l consideră ca unul din urzitorii de căpetenie ai noului curent în Austria.

Ba s'a făcut și o înțelegere între Cehii și Nemții privitor la numărul delegațiilor de ales dintre deputații Boemiei.

Tulburările în Boemia continuă tot cu caracter foarte pronunțat antisemitic, pe lângă antigubernamental și antigerman; scene sângeroase însă nu s'au întâmplat de 3 zile.

Răsboiul anglo-transvaalic.

Astăzi n'au sosit știri de pe câmpul de bătaie despre lupte nou; depeșile confirmă numai victoria Burilor de Vineria, Sâmbăta și Dumineca trecută, în urma căreia Englezii au fost siliți să se retragă binisor îndărăt spre sud, în provincia lor, Natal. Ear pe câmpul de bătaie apusean, în țara Becuanilor, Burii încă înaintează.

Din potrivă telegraful aduce astfel de vești, cari arată vedit, că atât Franța, cât și Rusia se pregătesc a pași contra Engliterei, mai ales în Asia.

Păziți-vă sănătatea! Tuturor celor-ce sufer de boale de piept, de boală de apă, de mistuire neregulată, dureri de stomac, de reumatism, guturaiu, durere de ochi și alte boale lăuntrice, apoi pentru boale de copii, se recomandă cu multă căldură medicamentele Kneippiane.

Se pot căpăta de-a dreptul sau prin postă dela farmacia dlui Dr. Julius Schopper în Oravița (Kraszó-Szórény m.)

Catalogul tuturor medicamentelor (leacurilor) cu prețurile lor, se trimite, la cerere, ori-cui gratis și franco din numita apotecă!

ECONOMIE.

Grâne.

Prețurile de la 26 Octomvrie.

	Arad:	B.-Pesta
Grâu Aprilie fl.	7.60—7.85 fl.	8.48—8.51
	7.40—7.60 „	
Cucuruz vechiu	4.90—5. „	5.05—5.25
nou	3.70—3.80 „	5.14—5.15
Orz vechiu	5.30—5.40 „	5.90—7.—
nou	5.20—5.30 „	6.—6.10
Secară Apr. „	5.70—5.80 „	6.82—6.86
pe Oct. „	5.70—5.80 „	6.43—6.62
Ovăs Apr. „	4.40—4.50 „	5.35—5.45
Oct. „	— „	4.90—5.28

Cursul pieții din Arad.

Hărtie-monetă română	Cump. fl.	9-48	vënd	9.59
Lire turcești	—	—	—	—
Imperiali (15 R. anr)	—	18.90	—	19.—
Ruble rusești 100 à	—	126.—	—	127.—
Galbeni	—	5.58	—	5.69
Napoleon-d'or	—	9.48	—	9.55
100 Marco germane	—	58.50	—	58.96
Livre sterling	—	11.90	—	12.50

Porci:

(Piața Steinbruch)

Ungari; greutate:	bătrâni	320—380 kg.	40—42	cr. p. kg.
tineri	320—390 „	44—44.5	„	„
	250—390 „	44—45	„	„
	până 250 „	45—46	„	„
mijlocie	240—260 „	47.5—48	„	„

Editor: Aurel Popovici-Barcians.

Redactor responsabil Ioan Răsan Sîrbian

La administrația

„Tribunei Poporului“

se află în deposit spre vânzare următoarele opuri și broșuri:

„Povestea unei coroane de oțel“, cu prețul de 75 cr., „Răsboiul nostru pentru neatarnare“ cu 55 cr., de *George Coșbuc*.

„Teoria dramei“ de *Dr. Iosif Blaga*. Prețul 1 fl. 80 cr.

„Cuvântări bis. de Massilon traduse prin Ioan Genț. Prețul 2 fl. 50 cr.

„Lupta pentru drept“ de *Dr. R. Ihering* traducere, de *T. V. Păcățeanu* Prețul 1 fl.

„Din vremuri apuse“ de *Iudita Secula*, Prețul 50 cr.

„Juvenilia“, pișă și versuri de *Sextil Pușcariu*. Prețul 80 cr.

„Vieritul“, de *Petru Vancu*. Prețul 50 cr.

„Pribeag“, de *I. Sceopul*. Prețul 75 cr.

La facerea comandelor, cari se vor efectua prompt, rugăm a se adauge și spesele de porto postal.

Administrațiunea „Trib. Pop.“

Exerciții intuitive și gimnastice, manual pentru învățătorii școlilor populare române, întocmite după plan, de *Ioan Tuduceșcu*, învățător în *Lipova*. Ediția a III. Prețul unui exemplar: 30 cruceri.

„Pălăria Ceasornicului“, comedie într'un act de *Mdm. Emile de Girardin*, localizată de *A. G. N.* — Prețul 25 cr.

„Drepturile, datorințele și responsabilitatea membrilor de direcțiune“, de *Alfred Kormos*, trad. de *Constantin Pop*, funcționar la „*Albina*“. Carte foarte importantă pentru membrii din direcțiunea tuturor institutelor de bani și a ori-cărora societăți pe acții. Costă 1 fl. 50.

„Povestea unei coroane de oțel“, de iubitul nostru poet *George Coșbuc*, a apărut în București, în editura librăriei *C. Sfetea*, cu o mulțime de ilustrațiuni intercalate într'un text istoric-poporal, ce se extinde pe 260 pagini ale volumului în format octav mare, cu un tipariu frumos și cât se poate de bine îngrijit. Prețul: 1 leu 50 bani.—Din titlul cărții încă se poate vedea, că ea cuprinde istorisirea despre „*Restatornicirea domniei românești și răsboiul pentru neatarnare*“, scrisă anume pentru *țerâni*. Incepând dela introducerea, până la pagina ei din urmă, cartea aceasta, îndeosebi, este scrisă cu atâta foc și dragoste de neam, cu atâta măiestrie și farmec și într'o limbă atât de dulce populară, încât, începând odată s'o citești, n'o mai poți lăsa din mâni până ai isprăvit-o. Și după-ace ai cetit-o odată, din nou o începi și mereu o citești și tot nu te mai saturești. — O adevărată podoabă literară și un mărgăritar neprețuit în literatura noastră populară. Ear serviciul, ce are să facă opul acesta țeranului cărturar nu numai în România, ci în toate țerile locuite de Români,—nemăsurat va fi. Va reinvia, unde va trebui, va potența, unde este: adevăratul simț național, iubirea curată de neam și de patrie, îndemnul spre fapte mari și glorioase și neclintita dragoste pentru limba strămoșească.

Din „*Biblioteca Teatrală*“ au apărut până acum următoarele broșuri:

Nr. 1. „*Soare cu ploaie*“, comedie într'un act de *Iosif Vulcan*: 20 cr. Nr. 2. „*Idil la țară*“, comedie într'un act, localizată de *Maria Băulescu* după *Jun și Flerx*: 20 cr. Nr. 3. „*Biletul de tramvai*“, comedie într'un act de *Gr. Mărunțeanu*: 15 cr. Nr. 4. „*Un om buclucăș*“, comedie într'un act localizată de *Maria Băulescu*, după *M. Michel și Labiche* 20 cr. Nr. 5. „*Trei doctori*“, comedie într'un act localizată din l. germană de *Virginia A. Vlaicu*: 20 cr. Nr. 6. „*Pălăria ceasornicului*“, comedie într'un act, de *Mdm. Emile de Girardin*, localizată de *A. G. N.*: 25 cr. Nr. 7. „*Unde dai și unde creapă*“, comedie în 2 acte de *Alexandru Cosmar*, localizată de *Iuliu Popescu* 25 cr.

Gramatica Română pentru învățământul primar, partea I. de *Ioan Petran*, profesor siminarial (apărută în Arad, 1898 prețul 15 cr.) e aprobată de *Ven. Consistor* din Arad. Venitul curat al acestei cărți didactice este destinat pentru înființarea unui fond, din care să se premieze învățătorii noștri, cari se vor distinge pe terenul învățământului și, îndeosebi, în propunerea limbii materne. Se poate comanda și dela adm. „*Tribunei Poporului*.“

„*Povești populare*“, de cuprins moral culesse de *S. Teodorescu-Chirileanu*. — Prețul 8 cr.

„*Familia*“, vechia și singura revistă literară în părțile noastre, apare în fiecare *Duminecă* în *Oradea-mare*, sub direcțiunea d-lui *Iosif Vulcan*, membru al *Academiei române*. Prețul abonamentului 8 fl. pe an. Numărul 39 (Anul XXXV) din 8 Octomvrie st. n. a. c., are următorul cuprins:

Cerșitoare, de *Constanța Hodoș*. — *Bujor* (poesie), de *Haralamb G. Lecca*. Aca-

demia Română, raport general asupra pe crărilor comisiei premiilor anuale, în anul 1899 (Urmare), de *Gr. S. Tocilescu*. — *Cugetări*. — *Loreley* (după *H. Heine*), traducere de *N. Scheletti*. — *Astronomie și fotografia*, de *D.* — *Salon*: „*Din curiositate!*“ de *Dușu*. — *Literatură*. — *Teatrul Musică*. — *Pictură*. — *Biserica și școala*. — *Ce e nou?* — *Posta redacției*. — *Clindarul săptămânii*. — *Ilustrațiuni*: *Hermann Sudermann*. *Mignon*.

AVIS. P. T. domni învățătorii și colegi. La multele întrebări ce mi-se fac, cu onoare vin a răspunde, că deși am lăsat în statul de pensiune, dar' lucru și mai departe pe terenul literar-didactic, și pentru noul an școlar 1899/1900 pot servi cu manualele mele didactice — scrise cu multă îngrijire — într'o limbă ușoară, metodă practică și amăsurat gradului de înțelegere a tinerimei noastre din școala populară, ca așa carte să le fie dragă. Las să urmeze aci întreaga serie: 1. *Micul abecedar* 18 tabele de părete 8 fl. 60 cr. 2. *Micul abecedar P. I.* ediția IX. pentru I. an 20 cr. 3. *Micul abecedar P. II.* ediția V. pentru II. an 20 cr. 4. *Micul legendar P. III.* ediția V. pentru III. și IV. an. 30 cr. 5. *Exerciții intuitive* ediția III, pentru învățătorii 30 cr. 6. *Metodul de procedere, la Abecedar, p. Inv.* 40 cr. 7. *Limba română (gramatică)* 30 cr. 8. *Ecologia*, ediția VI. (clasa IV., V., VI.) 20 cr. 9. *Socoata P. I.* ediția IV. 20 cr. 10. *P. II.* ediția II. 20 cr. 11. *Tabelele, măsurile și anii* ediția III. 6 cr. 12. *Isoria naturală*, ediția VI. 20 cr. 13. *Geografia P. I.* ediția IV. (clasa III. și IV.) 20 cr. 14. *Istoria Ungariei* ediția II. (clasa IV. și V.) 20 cr. 15. *Istoria Univers.*, (clasa VI.) 20 cr. 16. *Abecedar german-român* 20 cr. 17. *Istoria R. l.* 30 cr. 18. *Micul gratulant* 30 cr. 19. *Cântările Vitelemului* 10 cr. 20. *Învățătorul despre banii noi* 2 cr. Cu stimă colegială *Ioan Tuduceșcu*. (Com. Temes) posta B-Lippa.

Un comentariu la § 96 al „*Statutului organic bisericesc gr.-or. rom.*“ după 30 de ani, de *I. cav. de Pușcariu*. Brașov, 1899. Tipografia *Ciurcu et. comp.* O broșură în format mare cu un text de 39 pagini. Prețul 1 coroană. Se poate comanda și dela *Librăria numitei tipografii*.

Almanach, edat de „*Reuniunea învățătorilor români* de la școlile confesionale gr.-or. din diec. *Caransebeșului*, din incidentu *adunării generale iubilare*, ținută în zilele de 10/22 și 11/23 Septemvrie 1895, cu care ocaziune s'a inaugurat monumentul lui *Constantin Diaconoviciu-Loga*. — Editura comitetului reuniunii. — Sub acest titlu harnica reuniune a învățătorilor noștri din diecesa *Caransebeșului* a scos de sub tipar în „*Tipografia diecesană*“ din *Caransebeș* un op voluminos, peste 230 pagini, în format mare și elegant, având un cuprins bogat și de interes general. Prețul cărții este numai 1 fl. v. a. și se poate comanda de la „*Librăria diecesană*“ din *Caransebeș*.

Pentru membrii Reuniunii opul s'a pus la dispozițiunea *P. On. domni protopresbi*, terți din diecesa *Caransebeșului* spre vânzare ear' pentru celalalt *On. public* se află de vânzare (cu prețul de 1 fl. plus porto postal de 15 cr. v. a.) la *Librăria diecesană* din *Caransebeș* și la *notariul comitetului*, *Ioan Marcu*, inv. în *Német-Bogsán*.

„*Foaia Pedagogică*“, ce apare la 1-a și 15-a a fiecărei luni în *Sibiu*, sub direcțiunea d-lui *Dr. D. P. Barcianu*, în Nr. 19 (din Oct.), anul III., are următorul cuprins: *Cestiunea pedepselor* în școala populară de *Iosif Velcean*, inv. (Urmare). — *Modele de lecțiuni*: *Capra cu trei iezi*. *Poveste* de *Ioan Creangă*, lecțiune de *Dr. P. Șpan*. (Urmare) *Informațiuni*. — *Felurimi*. — *Co-răspundeți*

Nouă carte de școală. A apărut tocmai zilele acestea „*Geografia pentru școlile populare*“, întocmită pe baza planului ministerial de învățământ, partea primă (pentru clasele III și IV), de *Vasile Goldiș*, profesor gimnasial, în editura *Librăriei Ciurcu* în Brașov. Prețul: 35 cr.

Acest nou manual de geografie al dlui profesor *Goldiș*, în forma cum se prezintă, este cât se poate de potrivit pentru cele două clase (III și IV) ale școlii populare. Împărțirea practică a capitolelor, urmate, fiecare îndeosebi, de „*Observări metodice*“; textul, expus într'un limbaj ușor, și cu mai multe ilustrațiuni; intercalarea în text a *hartelor* pentru fiecare din cele cinci ținuturi mari ale Ungariei, — sunt toate calități alese, prin cari manualul dlui *Goldiș* se recomandă foarte mult tuturor învățătorilor dela școlile noastre populare.

„*Economia Națională*“, revistă economică, statistică și financiară apare lunar în București sub direcțiunea dlui *P. S. Aurelian*. Anul XXIII. Nr. 8 (din August 1899) are următorul sumar: *Idea de justiție în relațiunile sociale*, de *A. D. Damianoff*. *Bibliografia cestiunei Orientului*, de *St. Orășanu*. *Făinurile noastre la expoziția de făinuri dela Rotterdam (Olanda)*, de *V. S. Moga*. *Știri economice* de *V. S. Moga*. *Bibliografii*. *Anunțuri*.

O pagină din istoria Bucovinei din 1848 — 50, dimpreună cu niște „*Notițe despre familia Hurmuzachi*“, ca răspuns la articolele din ziarul „*Patria*“ din Cernăuți anul III. Nrii 304 și 305, în chestiunea biografilor bucovinene din *Enciclopedia Română din Sibiu*, de *Dr. I. G. Sbierra* Cernăuț, 1899.

Dr. VAIDA BENŌ

dentist de specialitate

in Arad

piața libertății Nr. 22 în edificiul teatrului etagiul I.

DUPĂ METODUL INSUSIT LA RENUMITA UNIVERSITATE
DIN BERLIN

378 9—15

cu ajutorul celor mai noue invențiuni,

material și instrumente d'ale tehnicii moderne,

plombes: cu aur, argint, platină, amalgam, ciment, porcelan și sticlă.

Prepar dinți artificiali

pentru dimicare deplin acomodați învățuți în aur sau vulcanit, coroane de măsele, precum ori și ce legătură de dinți fândăriți

Reparez cu masinării îndreptătoare dinți încrucișați ori strimbați,

suplinesc fălci întregi de dinți.

Astup și îndreptez lacunele de pe cerul gurei etc. etc.

Scoaterea dinților cu gaz de voluptate sau cu amorfire locală.

Ordinez dela 9—12 a. m.

și dela 2—6 p. m.

Pentru seraci dela 8—9 oare gratuit.